

Український ВІСНИК

М. Меленко

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXXI. № 23-24 (грудень) 2024

ВіселоГо Різдва та щасливоГо Нового Року!

З великою радістю та особливою повагою до всіх наших українців хочу повідомити, що Союз українців Румунії отримав історичні результати на парламентських виборах 1 грудня, підтвердивши тверду підтримку наших громад місці та цінностей, які ми представляємо!

Ми здобули рекордні показники у майже 90% українських громад. Союз українців Румунії став потужною силою та закріпив свою позицію з абсолютно чудовими результатами, адже в багатьох населених пунктах нам вдалося посісти місце в першій трійці.

Цьогорічний результат на 62% кращий, ніж у 2020 році, це вражаюче зростання, яке підкреслює зростаючу довіру українців до СУР.

У деяких населених пунктах, в яких проживають українці, СУР досягнув того, чого мало хто вважав можливим: кращого результату, ніж всі інші суперники разом узяті! Це результат, який робить нам честь і чітко показує, що ми на правильному шляху.

Ці результати демонструють три реальності:

1. велику довіру та підтримку людей
2. їхню високу оцінку нашої роботи, яку ми їм чесно представили
3. зразкову мобілізацію наших організацій

Українська громада доручила Миколі-Мирославу Петрецькому новий депутатський мандат

Запорукою нашої перемоги стало те, що ми проводили кампанію, спираючись на вже досягнутих результатах. Ми мали, що представити! Ми говорили про те, що зробили для людей, а не про порожні обіцянки, яких люди не терплять. Цей підхід, який ми обрали з самого початку, вирізняв нас і зблизив з нашими громадами, даючи їм чіткі аргументи підтримати нас.

Наша кампанія була чистою, без брудних нападів. Ми зосередилися на тому, що дійсно має значення: проєктах, босагненнях, людях. Ми не скотилися в болото безплідної конфронтації, і це високо оцінили наші виборці, які зрозуміли різницю в нашому ставленні.

Ми виходимо з цих виборів з найкращим результатом для СУР з 2008 року, справжньою перемогою, яка чітко говорить нам про те, що попереду ще дуже багато роботи. Нам вдалося відновити і виправити не зовсім за-

довільні результати, отримані на місцевих виборах і перевершити очікування в ключових повітах та населених пунктах, зміцнивши свої позиції навіть у діаспорі.

Щиро дякую всім, хто був поруч з нами: командам Союзу, відданим членам наших громад та кожному, хто вірить у нас і підтримував представників СУР. Разом ми показали силу єдності та нашої великої родини.

Разом ми продовжуватимемо будувати, слухати та реагувати на потреби всіх членів української спільноти, бо тільки разом зможемо зберігати і передавати далі нашу культуру, цінності та віру предків.

Цей новий мандат, який я приймаю з усією відповідальністю та відданістю, яку я вам обіцяв, не є моїм! Він наш, спільний!

Я дякую вам за те, що ви довірили мені представляти інтереси української спільноти Румунії, і не лише у Парламенті!

Прийміть наші сердечні вітання з Новим роком і Різдвом Христовим! Сердечно бажаємо вам здоров'я, душевного спокою та злагоди! Нехай Новий рік принесе вам особисту реалізацію та професійні досягнення, радість від зустрічі з близькими та небесного благословення на кожному кроці.

Дякуємо за постійну співпрацю та підтримку і бажаємо вам натхнення та світлих свят!

Голова СУР,
Депутат Микола-Мирослав Петрецький

Звернення голови СУР Миколи-Мирослава Петрецького з нагоди Національного дня Румунії

Національний день Румунії має особливе значення для всього румунського суспільства, адже він знаменує собою один з найважливіших і найяскравіших моментів в історії країни, увінчання зусиль, спрямованих на створення сучасної унітарної держави. Сьогодні хочу висловити слова глибокої вдячності всім тим, хто боровся за національну єдність.

У результаті Великого об'єднання 1918 року Румунія стала не лише унітарною, але й багатонаціональною державою, майже 30% населення якої складали представники близько 20 національних меншин. Українці становили близько 3,5% населення і були четвертою за чисельністю меншиною після угорців, німців та євреїв. Резолюція Великих національних зборів в Алба-Юлії проголосила «повну національну свободу для всіх співіснуючих народів», право «навчатися, адмініструвати і судити рідною мовою» та «право на представництво в законодавчих органах і в уряді країни» – права і свободи, які також містяться в посткомуністичному румунському законодавстві.

Модель толерантності та міжетнічного співіснування, яку пропагує Румунія, повністю відповідає як імперативу збереження та утвердження румунської культурної ідентичності, так і необхідності гарантувати право осіб, які належать до національних меншин, на збереження, розвиток та вираження своєї етнічної ідентичності в дусі взаємопізнання, взаємоповаги та міжкультурного діалогу.

Цього року 1 грудня – день з подвійним значенням. З одного боку, ми святкуємо велику історичну подію, яка зробила Румунію

вільною, унітарною і національною державою, а з іншого – це день парламентських виборів, можливо, найважливіших з грудня 89 року. Ми переживаємо вирішальний період для нашого майбутнього, коли всі повинні показати, що ми єдині і сповнені рішучості зміцнити нашу свободу і наше європейське та євроатлантичне покликання, наш профіль відповідальної, послідовної і передбачуваної держави.

Парламент, як вищий представницький орган румунського народу та єдиний законодавчий орган країни, відіграє важливу роль у справжній демократії, в тому числі у блокуванні можливих тенденцій до авторитаризму. Жодна демократія, жодна правова держава не може функціонувати без сильного і відповідального парламенту. Сьогодні, більше, ніж коли-небудь, доля європейської та євроатлантичної Румунії, наше майбутнє і майбутнє наших дітей залежить від кожного з нас.

1 грудня – це дійсно день нашої свободи, солідарності та єдності, всіх тих, хто живе в Румунії, незалежно від віку, етнічної приналежності, віри та культури. У цей особливий день згадаймо великі досягнення та уроки минулого, будьмо єдині та солідарні, щоб з оптимізмом дивитися в майбутнє!

Голова СУР,
Депутат Микола-Мирослав Петрецький

Звернення голови СУР з нагоди 1000 днів повномасштабної війни в Україні

Сьогодні виповнюється 1000 днів від початку повномасштабної російської агресії проти України. 1000 днів страждань, руйнувань, жертв і втрат, які важко уявити в Європі 21-го століття. Це один з найтриваліших і найкривавіших конфліктів у новітній історії Європи, який змусив близько 7 мільйонів людей покинути Україну, ще кілька мільйонів українців стали внутрішньо переміщеними особами. Якщо до початку війни, 24 лютого 2022 року, в Україні проживало понад 40 мільйонів осіб, то зараз населення України становить близько 30 мільйонів.

Людські втрати за 1000 днів війни в Україні, за приблизними оцінками, перевищують 12 000 загиблих цивільних осіб, у тому числі близько 600 дітей. Понад 14 мільйонів людей, були змушені покинути свої домівки, більше половини з них, у тому числі 2 мільйони дітей, виїхали за кордон в пошуках прихистку від жахів війни. І немає жодних ознак швидкого завершення цієї війни, а нинішня ситуація викликає нові побоювання щодо майбутнього.

Я вітаю значну та багатовимірну підтримку, яку Румунія надає

Україні, та рішучість румунських політичних лідерів зберігати її доти, доки вона буде необхідною. Румунська держава надала Україні скоординовану гуманітарну, військову, політичну, фінансову та матеріальну підтримку, яка сприяла зміцненню політичної, економічної та військової стійкості сусідньої держави. Румунія підтримала український народ і владу з перших моментів збройної агресії, розв'язаної Російською Федерацією, коли через нашу країну пройшли понад 5,7 мільйонів громадян України. Румунський Парламент один із перших у світі

рішуче засудив широкомасштабну збройну агресію Російської Федерації проти України.

Румунія забезпечила основний експортний маршрут для українського зерна, постачала електроенергію в надзвичайних ситуаціях, коли українська енергосистема була пошкоджена російськими ракетами і, що не менш важливо, подарувала Україні систему

(Продовження на 3 стор.)

ЗАЯВА

Союз українців Румунії взяв до відома рішення Конституційного Суду Румунії № 32 від 6 грудня 2024 року про скасування виборчого процесу щодо виборів Президента Румунії 2024, зокрема, його висновки щодо порушення виборчого процесу («виборчий процес був недосконалим протягом усього періоду проведення виборів Президента Румунії»; під час виборчого процесу мали місце «маніпуляції з голосами виборців та спотворення рівних можливостей для учасників виборчих перегонів», «порушення вільного характеру волевиявлення громадян», мав місце «неправомірний вплив через незаконні та непропорційні дії на поведінку виборців під час голосування» тощо) і вітає висновки Суду, що «втручання державних чи недержавних суб'єктів у передвиборчу агітацію або дезінформаційні кампанії мають бути виключені».

З Рішення Суду та нещодавно розсекречених документів державних установ, уповноважених забезпечувати безпеку Румунії («Доповідні записки» Міністерства внутрішніх справ – Головного управління внутрішньої охорони, Служби зовнішньої розвідки, Румунської розвідувальної служби та Служби спеціального зв'язку, які були зареєстровані в Адміністрації Президента під № DSN1/1741/4.12.2024, № DSN1/1740/4.12.2024, № DSN1/1742/4.12.2024 та № DSN1/1743/4.12.2024, відповідно № DSN1/1701/2.12.2024), однозначно впливає, що під час процесу обрання Президента Румунії державний суб'єкт здійснив численні та неприйнятні втручання в цей процес, поставивши під загрозу безпеку та інтереси Румунії.

Таке втручання є неприпустимим і було засуджене всім румунським суспільством, в тому числі Союзом українців Румунії.

Існував значний ризик постановки під сумнів європейської та євроатлантичної приналежності Румунії, про що Союз українців Румунії також неодноразово публічно попереджав.

Цьому ризику вдалося запобігти завдяки рішенням Конституційного суду Румунії № 32 від 6 грудня 2024 року про скасування виборчого процесу щодо виборів Президента Румунії 2024.

Союз українців Румунії вірить в європейську та євроатлантичну Румунію і вітає прямі позитивні наслідки вищезгаданого рішення, яке усуває будь-який ризик заперечення та саботажу приналежності Румунії до європейського та євроатлантичного цивілізаційного простору.

Рішення Суду надає державним установам можливість створити кращі умови для проведення президентських виборів, враховуючи їх особливу важливість для подальшої долі Румунії, зокрема, вжити всіх необхідних правових заходів для запобігання ризику подібного зовнішнього втручання у виборчий процес.

Рішення Суду також надає румунському суспільству можливість детально проаналізувати негативні аспекти, які призвели до спотворення результатів виборчого процесу і врахувати «вивчені уроки», зокрема, шляхом вжиття заходів, спрямованих на створення дійсно вільного і рівного інформаційного простору для всіх громадян Румунії, що забезпечить набагато більш суворий захист румунських громадян від спроб маніпулювання, спотворення рівних можливостей і

порушення конституційних принципів і румунських та європейських цінностей, закріплених в Конституції Румунії.

Рішення Суду надає румунському суспільству в цілому можливість більше і чесно обговорити в публічному просторі нашу індивідуальну і колективну відповідальність за збереження Румунії в зоні європейських і євроатлантичних цінностей, за збереження в нашій країні поваги до принципів і цінностей, які роблять нашу країну демократичною та європейською.

У той же час, рішення Суду усуває основний ризик того, що Румунія «зійде з рейок» на шляху до повної інтеграції у простір європейських та євроатлантичних цінностей.

Зважаючи на ці позитивні наслідки, Союз українців Румунії з повагою ставиться до рішення Суду, вітає його позитивні наслідки та закликає громадян Румунії, зокрема українську спільноту в Румунії, до спокою та стриманості, проявляти поміркованість та виваженість, повною мірою використовувати всі наявні в їхньому розпорядженні засоби для повного і достовірного інформування про кандидатів на найвищу посаду в державі.

СУР у наступний період, братиме активну участь у широких громадських зусиллях, спрямованих на підготовку та підтримку справжніх демократичних рамок з численними засобами інформації в Румунії, щоб створити надійні гарантії свободи виборців формувати свою думку, яка включає їхнє право бути правильно поінформованими.

СУР сподівається, що це рішення зміцнить нашу довіру до інститутів румунської держави, до їхньої здатності запобігати катастрофам і професійно управляти численними кризовими ситуаціями, які можуть призвести до серйозної дестабілізації нашого вільного і демократичного суспільства.

РАДА СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

Звернення голови СУР з нагоди 1000 днів повномасштабної війни в Україні

(Продовження із 2 стор.)

Patriot, необхідну для захисту української території від повітряних ударів. Це лише кілька прикладів, які свідчать про те, що Румунія була і залишається для України не просто сусідом, а надійним, навіть стратегічним партнером, другом, на якого можна поклатися в будь-якій ситуації.

Союз українців Румунії, за підтримки багатьох партнерів та у тісній співпраці з румунською владою, відіграв важливу роль у процесі допомоги та інтеграції українських біженців. Союзу вдалося відправити в Україну тисячі тонн гуманітарної допомоги, в тому числі сотні електрогенераторів, щоб забезпечити роботу життєво важливих установ сусідньої країни. Тисячі біженців були розміщені в приміщеннях СУР або в будинках його членів, більше тисячі членів СУР

надавали безкоштовні послуги письмового та усного перекладу з або на українську мову на всіх пунктах пропуску через кордон. СУР організував курси румунської мови для українських біженців, залучає їх до заходів і подій, що проводяться нашими філіями та організаціями. СУР, підтримуючи Україну, продовжує будувати мости між румунським та українським народами і разом з румунською та українською владами працюватиме над повоєнною відбудовою та розвитком України, на благо наших народів.

Сьогодні, через 1000 днів від початку повномасштабної війни Росії проти України, дуже важливо усвідомлювати наслідки війни для України, для її сусідів, для Європи і для світу загалом, важливість підтримки, яку Румунія надала і продовжує надавати Україні та її громадянам, виклики в процесі реконструкції та відновлення України після закінчення військових протистоянь. Ми повинні знову підтвердити нашу солідарність з українським народом і нашу непохитну підтримку України, яка є життєво важливою для відновлення тривалого миру в Європі у повній відповідності з міжнародним правом.

**Голова СУР,
Депутат Микола-Мирослав Петрецький**

«Українські вечорниці в селах Банату»

Українські вечорниці в селах Банату, які з вересня організовує Тіміська філія Союзу українців Румунії, дісталися сіл Бари та Ніцкидорф. 27 жовтня зустріч відбулася в Барі за участю етнічних українців та інших місцевих жителів в особливому місці, де експонати відтворювали обстановку традиційних посиденьок, а чудову атмосферу доповнював осінній пейзаж.

На зустрічі з членами громади були присутні голова Тіміської філії Марія Сабо Кондрей, її перші заступники Міхаєла Бумбук та Василь

Дрозд, а від імені місцевої організації – її голова та член сільської ради від СУР Георгій Деніле.

З цієї нагоди господині села спекли хліб у глиняній печі, були представлені й гарно вишиті тканини та рушники, гарбузи різних розмірів, кукурудза в качанах та всілякі традиційні експонати.

Наступні українські вечорниці

пройшли 28 жовтня в будинку культури села Ніцкидорф, де разом з українцями з Буковини та Марамурешу також були присутні голова Тіміської філії СУР Марія Сабо Кондрей та її перші заступники Міхаєла Бумбук і Василь Дрозд.

На вечорницях були присутні й члени комітету місцевої організації в Ніцкидорфі разом з заступницею голови Доріною Чар, а від імені місцевих органів влади був присутній мер Йонел Денуц Дрегіч, який привітав організаторів з ініціативою популяризувати культурні традиційні та мовні елементи, які визначають місцевих українців. Він також висловив сподівання, що цей проект матиме продовження і висловив бажання організувати у партнерстві з Тіміською філією СУР інший захід з популяризації традиційних костюмів, характерних для місцевості, звідки походять українці, їхньої музики, танців й українських страв.

Крім ліжників, тканих килимів, квіткових прикрас і традиційного вбрання, сільські бабусі, присутні на вечорницях у Ніцкидорфі, пока-

зали, як вишивати, ткати і прясти вовну, а особливу увагу присутніх привернуло мистецтво писанкарства.

Джерело: uur.ro

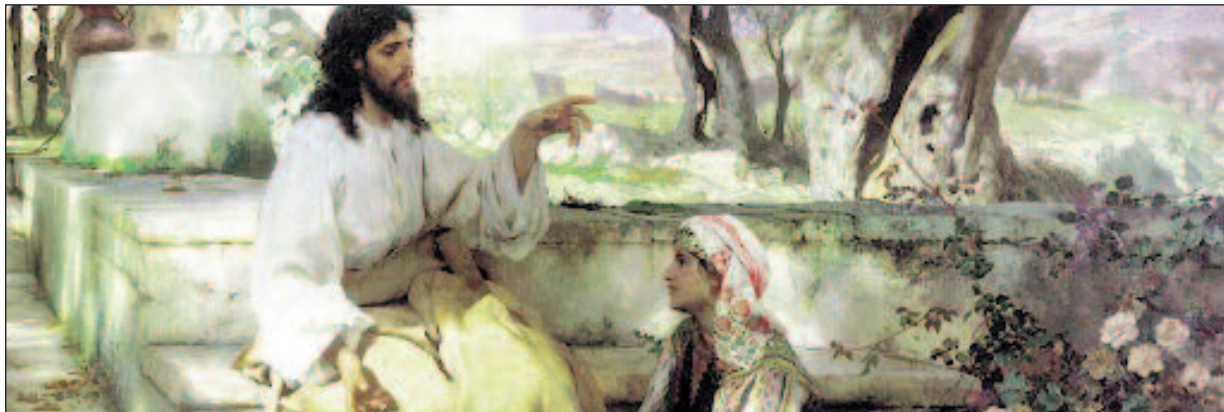

Блаженні вбогі духом

Перше блаженство, яке вимовив Ісус у своїй Нагірній проповіді та яке чуємо на третьому антифоні на Божественній Літургії є: «Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне.» (Мт.5,3) Митрополит Варфоломій навчав у своїх проповідях що вираз «вбогі духом» має подвійне пояснення: по-перше, убогий може бути людина, яка збирається жити вбого матеріально і терпить різні недоліки знаючи, що таким чином наслідить вічне життя і вічну радість. А по-друге, убогий духом є людина, яка старається не робити різні гріхи, бо так навчає Св. Ап. Павел: «ні розпусники, ні ідолопоклонники, ні перелюбники, ні мужоложці, ні злодії, ні скнари, ні п'яниці, ні наклепники, ні шахраї не успадкують Царства Небесного». (I Кор.6,9-10).

Всі Святі Отці навчають нас, що бути вбогим духом означає бути смиренним. Смиренна людина є та, яка старається покидати самолюбність і бажає любити ближнього свого. Є та людина, яка нікого не засуджує, не говорить лихослів'я про ближніх своїх,

бачачи завжди свої недомагання та недоліки. Христос, Син Божий, є найбільш великим прикладом смиренності. Він будучи Царем і Володарем всього світу, добровільно побирає нашу людську плоть, понизуючи себе для нашого підвищення, і тому смиренність є фундаментом усіх чеснот і духовного життя. Без смиренності немож-

ливо ні любити, ні вірувати, ні молитись, ні постити, неможливо спастися. До Святого Макарія, кажуть, що одного разу прийшов Диявол спокушати його. Спокусаючи його, запитував: Ти постиш? Я ніколи не вживаю

їжу. Ти молишся і читаєш Св. Письма? Я знаю всю Біблію напам'ять. Що ти робиш такого діла, якого я не можу творити? Тоді Макаріє сказав до нього: «Я підчиняю все життя моє Богові Небесному у смиренності. Ти не смиряєш себе ніколи.» І в ту хвилину диявол зник, відійшовши від нього. Диявол не може смириться і не може любити або творити інші чесноти.

Смиренних є Царство Боже, і не каже Ісус, що буде Царство Боже у майбутньому. Люди смиренні вже живуть з Богом сьогодні, тому що у смиренних серцях спочиває

Бог. У смиренних серцях царствує Бог, як стверджує євангеліст Лука: «Царство Боже є між вами!» (Лк.17,21) а Св. Ап. Яків стверджує: «Бог гордим противиться, смиренним же дає благодать». (Як.4,6)

Отець Іван ЮРЧА

СЛІДАМИ СВЯТОГО МИКОЛАЯ...

Найкращий спосіб зробити дітей хорошими – це зробити їх щасливими. О. Уальд

Святий Миколай вважається символом доброти, щедрості, лагідності, твердої віри. Найулюбленіший дітьми, тому що це свято приносить безліч подарунків і солодощів, але і дорослими, які відчувають його скору допомогу в тяжкі життєві моменти.

Із святом Миколая Чудотворця, на 6-ого грудня за новим стилем і 19-ого грудня за старим стилем, починає цикл зимових свят, яких прикрашає глибокий душевний зміст колядок, той час коли «небо і земля нині

торжествують...» Святий Миколай спускається на землю та закликає чутливу люди-

ну замислитись над своїми вчинками, послухати голос серця, помилувати душу яка рветься до вічності...

Завітав Святий Миколай і до восьмирічної школи Балківці щоб послухати милих і привітних учнів другого класу, які зі цікавістю ставляться до уроків української мови, із відповідальністю виконують шкільні доручення, а таким чином гарно плекають рідну мову своїх батьків та дідусів.

Учні приготували тематичну виставу із віршиками і піснями, які змальовували образ безмежної доброти і щедрості Святого Миколая « Це свято раз буває в році. / Воно нікого не мине. / Бо Миколай Святий із неба. / В оселю кожду зазирне.» ... « Отець Святий

про всіх все знає ... І радість їм за це несе.» Також, учні дізналися про глибоку силу віри « Прекрасне свято це у грудні / Приносить віру в чудеса. / І знають всі, що в тяжкі будні / Віра у святість все спасе.»

Святий Миколай обдарував дітей за їхню щедрість, доброту, теплі, лагідні слова і побажав їм віри, надії та любові під Господню охорону.

Із надією що всі присутні на події усвідомили силу віри й побажали наслідувати

добро і вчинки Святого Миколая, нехай це свято стане для нас святом Доброти і Любові до ближнього.

Бажаю подякувати учням сьомого класу Шойман Паул (Святий Миколай) і Гоменюк Сара (викладачка) за їхню цікавість та представлення.

Анка МАЙДАНЮК ШТЮБІАНУ

Фото авторки

Паломницька поїздка для українців з Бродини

З ініціативи Олени Торак, голови місцевої Бродинської організації Союзу українців Румунії, 19-20 жовтня відбулося паломництво з глибоким духовним зарядом. 50 паломників різного віку відвідали кілька монастирів та святих місць, щоб зміцнити свою віру та віднайти душевний спокій.

Монастир Реча, тихе і святе місце, запропонував паломникам можливість помолитися і поміркувати, а монастир Ремець, одне з найстаріших монастирських місць в Румунії, порадував їхні душі своєю красою та історією.

Зупинка в Коронаційному Соборі у Алба-Юлія, національному символі, місці, де королі Фердинанд і Марія були короновані як суверени Великої Румунії, забезпечила тісний зв'язок між духовністю та румунською історією, а Фортеця Алба-Юлія дала учасникам можливість дослідити національний символізм і зв'язок між релігією та румунською історією.

Монастир Пріслоп є дуже відвідуваним святим місцем, завдяки похованню отця Арсенія Бока, який вважається сучасним святим, а монастир Думбрава є справжньою пам'яткою, відомою своїм духовним життям та соціальною активністю монастирської спільноти. Також була зроблена зупинка у Солянній копальні Турда, яка

запропонувала учасникам унікальний досвід і можливість відпочити в мальовничому природному просторі.

Подорожні, які взяли участь у цьому паломництві, були вражені глибиною духовних переживань і красою відвіданих місць. Цей досвід зміцнив їхній зв'язок з Богом і дав їм можливість дізнатися багато нового про історію, культуру та духовність Румунії.

Ця поїздка стала особливою нагодою для етнічних українців з Бродини відновити зв'язок з релігійними цінностями, поглибити свої знання про святі місця та пережити духовну зустріч в атмосфері єдності та внутрішнього спокою.

Джерело: uur.ro

«Клуб української малечі», який діє при Клузькій філії Союзу українців Румунії, провів черговий захід під назвою «Відкриває двері школа». Ведуча заходу Людмила Дорош, головний редактор дитячого журналу «Дзвоник», підготувала для дітей та дорослих низку заходів.

Діти та їх батьки дізналися про перші школи світу, зокрема, у Київській Русі. За допомогою прислів'їв та приказок про навчання, мудрість та освіту із дітьми було проведено бесіду про важливість освіти та знань для кожної людини зокрема та суспільства в цілому.

А оскільки освіта та навчання не завжди

Клузька філія СУР провела захід під назвою «Відкриває двері школа»

сприймається дітьми як щось цікаве та захоплююче, організатори заходу поставили собі за ціль довести присутнім, що наука може бути дуже цікавою та захоплюючою. Для цього було поєднано освітню та творчу діяльність, що конкретизувалося у проведенні

для дітей та з дітьми низки дослідів, які було представлено й з наукової точки зору.

Лід, вогонь, гаряче повітря, хімічні реакції та перевірка основ фізики – ось вам приблизна тематика проведених дітьми дослідів. Мабуть, без перебільшень можна сказати, що «зірками» серед проведених дослідів стали запалювання сірника з допомогою батарейки то дротиків та перевірка властивостей неньютонівської рідини – розчину крохмалю з водою.

Діти переконалися, що знання – це сила, знання – це цікаво!

Джерело: uur.ro

Поїздка до монастиря Нікула 50 українців з Караш-Северіна

Понад 50 українців з Караш-Северінського повіту пережили особливі духовні та культурні емоції, коли завдяки зусиллям Караш-Северінської філії Союзу українців Румунії відвідали монастир Нікула Клузького повіту.

У монастирі Нікула паломники змогли взяти участь у Святій Літургії та відкрили для себе красу одного з найстаріших монастирських поселень Румунії, справжнього осередку духовності та культури, в якому зберігається чудотворна ікона. Відвідувачі Нікули також змогли відкрити для себе маленькі секрети розпису на склі.

На зворотному шляху паломники зупинилися в монастирі Думбрава в повіті Алба, де знаходиться один з найбільших і найважливіших соціальних центрів Румунії.

«Це вже друга поїздка такого роду, яку ми організовуємо в повітах Клуж і Алба, після того, як навесні відвідали три монастирі в Караш-Северінському повіті. Я можу тільки радіти тому, як люди сприйняли нашу пропозицію про проведення такого роду заходів.

Ці заходи об'єднують етнічних українців і дають їм можливість збагатитися духовно і культурно», – сказав голова Караш-Северінської філії СУР Даніел Басараба.

У паломництві взяли участь члени місцевих організацій: Карансебеш, Копашиль, Зоріле, Корнуцел, Селбеджелу Ноу та Жупа.

Джерело: uur.ro

Престольне свято храму святого великомученика Димитрія Мироточивого у Негостині

Свято святого великомученика Димитрія Мироточивого стало особливою нагодою для української громади Негостини зібрати вірних з місцевості та околиць, щоби разом відсвяткувати престольний празник храму.

Богослужіння було відправлене двома мовами, румунською та українською, настоятелем храму о. Даніелем Петрашук, у співслужінні о. Михайла Мігока (церква св. Георгія, Босанч), о. Василя Мерли (церква Св. Іоанна Хрестителя, м. Серет), о. Кетеліна Максима (церква св. Василя Великого, с. Шербівці), о. Михайла Мадяра (церква св. апостолів Петра і Павла, м. Сучава), о. Косміна Куку (церква Покрови Пресвятої Богородиці, с. Балківці), архидиякона Йоана-Олександра Петрашука (Радівецький протопоп'ят), а також у супроводі хору сільської церкви. Проповідь виголосив о. Космін Куку.

Наприкінці Богослужіння всі присутні віряни отримали продуктові набори, символічний жест подяки та єдності, прекрасний спосіб завершити день, сповнений духовності, радості та сопричастя.

На цьому святі, дуже важливому для української громади Негостини, були присутні мер Балківців Петро Юліан Кідеша, заступник мера Йонуц Плекан, мер міста Серет Адріан Попою та представники СУР Нікуліна Клапон, голова негостинської організації СУР, Крістіна Кідеша, секретар повітового комітету СУР, Надія Лазер-Бойчук, член повітового комітету СУР та Петру Шойман, радник СУР у місцевій раді с. Балківці.

Престольне свято церкви святого великомученика Димитрія Мироточивого в Негостині було не лише релігійним святом, але й виявом єдності та солідарності української громади в цьому населеному пункті. Подія зміцнила зв'язки між людьми, об'єднавши віру, традиції та місцеву культуру.

Джерело: uur.ro

Союз українців Румунії організував у неділю, 27 жовтня, в будинку культури села Рускова Марамороського повіту, презентацію книги священника і богослова Івана Юрчі «Сторінки українства та віри». Захід зібрав понад 100 учасників з Марамороського повіту та інших частин країни, де проживають українці.

Голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький підкреслив особливу

Презентація книги священника і богослова Івана Юрчі «Сторінки українства та віри»

Заступник голови СУР та редактор книги Іван Гербіл розпочав свою промову віршами з Євангелія від Івана: «Споконвіку було

Іван Гербіл також говорив про важливість розуміння та узгодження себе зі Словом Божим, щоб відкрити для себе істину та шлях до спасіння. Він підкреслив, що о. Іван Юрча поєднав у своїх працях не лише біблійне вчення, але й світські традиції української громади.

Отець і богослов Іван Юрча, автор книги, розповів, що все своє життя керувався двома фундаментальними вимірами: вірою в Бога і культурою. Він додав, що віра дозволяє відкрити Бога за межами людського сприйняття.

Отець Юрча подякував колишньому вікарію о. Івану Піцурі за те, що довірив йому парафію Рускова, Івану Гербілу за його внесок у реалізацію книги, депутату Миколі-Мирославу Петрецькому за підтримку, а також своїй родині і всім тим, хто його підтримував.

У заході також взяли участь: перший заступник голови СУР, Василь Пасенчук, заступник голови СУР Іван Рекало, голова Марамороської філії СУР Мирослав Петрецький, голова Союзу українських жінок Румунії Мірела Чукур, члени Ради СУР Пінтя Марічук та Сергій Стуляник, колишній отець вікарій Іван Піцура, заступник директора школи у Рускові Іван Боднар. Гості говорили про важливість біблійного вчення та внесок о. Івана Юрчі в духовне і культурне життя української громади.

Джерело: uur.ro

увагу, яку СУР приділяє релігії та духовному життю громади, а також популяризації української культури, традицій та звичаїв. Він додав, що ці ж елементи підтримує о. Юрча через свої праці та публікацію книги «Сторінки українства та віри» під егідою СУР.

Депутат також розповів про те, як Румунія підтримує збереження культури та ідентичності національних меншин, підкресливши, що ці питання неможливо просувати без участі церкви.

Голова СУР підкреслив внесок о. Юрчі, зазначивши, що скрізь, де він служив, йому вдавалося просувати українську ідентичність, зміцнювати віру етнічних українців та об'єднувати їх. Він сказав, що о. Юрча є людиною, якою українська громада може пишатися.

Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово». Він підкреслив, що «Сказане слово є сильним, а писане слово є вічним», наголосивши на важливості глибшого розуміння біблійних Євангелій крізь призму цієї праці.

Магія Різдвяних Свят мого дитинства

Українську культуру – як і інших народів – складала на початках, широким спектром, звичаї, традиції, обрядодіяння та відповідні їм речові аксесуари, коротше – духовні та матеріальні витвори людини, які передавалися та збагачувалися з покоління в покоління, бо просякнуті були святою сиволюкою перемоги добра над злом, правди над неправдою, любові над ненавистю, життя над смертю.

Такі життєво-буттєві погляди виникали разом із переходом людини до осілого способу життя, від привласнюючої (збирання, мисливства) до відтворюючої/продуктивної форми господарювання (землеробства, скотарства). Людина зрозуміла, що природа є жива істота, якщо є життєдайним джерелом для неї, а могутність природних стихій, привела, шляхом одухотворення та обожнення, до створення своєрідного пантеону божеств: Сонячний Бог світла, теплоти, розпорядник достатку – Дажбог, Бог Вітру – Стрибог, Бого Грому – Перун і т.д., яких потрібно було одобрити величальними піснями (колядами) та обрядодіяннями, задля отримання добра.

Тому, напевно, одне із найвизначніших божеств, обране нашими прапредками, яко посередником для забезпечення світла і тепла для урожайності, це Коляда – Богиня Неба, мати Сонця, дружина Дажбога. У найдовшу ніч року, прикінці місяця грудня, вона народжує Божича Сонця і сприяє відродженню природи, забезпечуючи перемогу світла над темрявою, життя над смертю.

Одна із найдавніших книг світу це «Книга мертвих» – цінний документ стародавнього Єгипту, який містить ритуали та заклинання, що супроводжують усопших у потойбічних дорогах. Елементарна логіка підказує, що імовірно існували і книги живих, що містили ритуали й заклинання для супроводження людини по життєвих дорогах. Отже, культ Сонця чи не найдавніша форма вірування у значенні гармонійного життєвого співіснування людини з природою, шляхом звичаїв, ритуалів, обрядодіянь!..

*

У такому дусі виростили та виховувались наші предки, родичі і ми, покоління, що належимо до повноматурного та похилого віку. Нам ще пам'ятаються давні колядки, віншування, засівання, ще дихаємо ароматами свіжоспеченого хліба, калача чи медівника, ще втішають

спогади про перші різдвяні чи новорічні подарунки, бо зберігаються вони у світлоказковій оболонці дитинства.

Для мене ця казка почала з першим приходом діда Мороза/Крачуна. Мені було десь одинадцять років, брату Віорелу сім, а Діонізію три.

Передріздвяна ніч. Мати накрила стіл дванадцятьма стравами, у калач вставила гарну свічку і запалила. Раптом хтось застукав сильно у двері і низьким голосом запитав: Приймайте діда Крачуна? Мати скоро відповіла: *Приймаємо, приймаймо!* Двері відчинились, і увійшов кремезний дідусь з довгою бородою, у руці тримаючи гарно прикрашену ялиночку, а на плечах мішок з подарунками. Ми, діти, витріщили оченята, навіть мало-що дихали, коли він спитав нас: Ви були чемні? – Були, були, були..., відповіли ми хором, вдвляючись то на ялинку, то на мішок. Мати поставила стілець, дід присів, розв'язав мішок і почав обдаровувати: Матері, за те що виховує чемних дітей – гарну хустку, мені – плюшевого білого коника а браттям по гарному дерев'яному автомобілику. Мати підказала нам, потиху, подякувати дідусю, а він, погладив нас по голівках, порадив бути надалі чемними і сказав, що спішить до інших чемних дітей....

Зайво сказати, що через деякий час ми приутомніли від такої несподіванки і почали радіти подарунками. Автомобілики почали гудіти та рухатись, мій коник іржати і стрибати, двері в шнайдером (кравцем) у м. Сереті. Ми всі троє до нього з іграшками в руках не вгавали розповідати про неймовірну подію. Він тільки усміхався і повторяв: А бачите як то гарно бути чемними!..

Роки минали, ми виростили, а батьки залучували нас до різних робіт, наводити порядок у хаті, кожен коло свого ліжка, на подвір'ї, на городі та на ниві полоти, сапати, жати, збирати врожай тощо. При роботах завжди вселяли нам у пам'ять корисні поради, що стали у плінні часу справжніми практично-моральним засадами. Подаю хоч частиночку: *Не плюй у воду, бо висохнуть губи! Не паскудь землю, бо*

умреш з голоду! Дай землі що потрібно їй, а вона дасть, що потрібно тобі! – А що потрібно дати їй? – питали ми курйозні. – Гною (добрива) потрібно їй, а вона дасть тобі пшенички, картопельки, кукурудзи і все решту – відповідала вона, радіючи, що ми цікавимось цими речами. – А яблуні не потрібно нічого, зауважив котрийсь-то із братів. – Неправда, їй потрібно очистити від гусені і хоронити від свинячої рийки, інакше не ласуватимеш яблочками – відповіла мати зовсім серйозно і додала: – Слухайте, хлопці, спостерігайте як соняшник обертає голівку за світлом сонця, тому і звемо його «сонячник», бо як би не обертав, то зернятка вирости б порожніми!... (Це щоб не ставити нерозумних запитань.)

Я повірив тоді у Діда Крачуна і вірую й досі. Мій брат Діонісій вишколився на автомеханіка, а потім працював шкільним інструктором для водіїв у Технічному Коледжі «Лацку Воде» м. Серету, а Віорел працював токарем на заводі запчастин у м. Сучаві. Обидва придбали собі однакові автомобілі, тобто, однакової марки та однакового типу і кольору. Хіба це тільки випадковість?.. Мудреці кажуть, що не існує випадковості!

Моєю найулюбленішою твариною залишився кінь, головно білого кольору. Я переконаний, що він прилетів із небес на власних крилах, але привласненням його людиною втратив своє основне призначення: поборювати час і простір!.. Я не привласнив його, тому і не осідлав, але я щасливий від того, що мій улюблений кінь прилітає іноді із того магічного вечора і тор-

кається своїм пребілим крилом мого тремтячого пера...

Магію тієї зустрічі з дідом Крачуном, науку і навики із того золотого віку дитинства я старався пізніше передати своїм дітям, у мене їх також троє, вважаю, що хоча б частково це мені вдалося. Вони колядують наших українських колядок, дотримуються звичаїв та обрядодіянь наших свят, уміють вирощувати городину, шанують природу.

Вельмиповажний дідусю Крачуно,

Жду тебе, як кожного року, з дитячим нетерпінням, любов'ю та відповідною емоцією, бо переконався протягом сімдесятьох років у тому, що в твоєму бездонному міху є подарунки для кожного з нас, бо виготовлені вони із світла-розуму та здібностей людини – найголовніші атрибути «мислячої тростини», кількість та якість котрих у просторі Верховної Мудрості є невичерпні!

Євсебій ФРАСИНЮК

Українські стародавні колядки

Під дубиною, під зеленою

У цій давній колядці, описуються сільськогосподарські роботи.

Хтось може здивуватися, мовляв, до чого тут зима і Різдво. Але все логічно, бо Різдво є перехідним етапом від одного сільськогосподарського року до наступного.

Примовляння «Ой, дай Боже» є побажанням, щоб усе описане у колядці здійснилося і господар мав хороший врожай.

Під дубиною, під зеленою.

Ой дай, Боже!

Там орав плужок восьмириною,

А за тим плужком – Іван з батіжком.

Ой, дай, Боже!

Прийшов до нього батенько його.

Ой, дай, Боже!

– Ой ори, синку, дрібненьку скибку.

Ой, дай, Боже!

Тай посієм яру пшеницю.

Ой, дай, Боже!

Яру пшеницю – на паланицю.

Ой, дай, Боже!

А мішок гречки – на варенички.

Ой, дай, Боже!

А мішок вівса – вже колядка вся.

Ой, дай, Боже!

Добрий вечір!

Бо поїдемо в чистое поле.

Святий вечір, в чистое поле.

В чистое поле, на полювання.

Святий вечір, на полювання.

Заполюємо лося, ведмедя.

Святий вечір, лося, ведмедя.

Лося, ведмедя, дикого вєпра.

Святий вечір, дикого вєпра.

Лося, ведмедя нам на шубойку.

Святий вечір, нам на шубойку.

Дикого вєпра на весіллячко.

Святий вечір, на весіллячко.

Ой, рано-рано кури запіли

Весільна тематика доволі розповсюджена в українських колядках.

«Ой, рано-рано кури запіли». У ній йдеться про парубка, який планує вирушити на полювання, набрати там здобичі й зіграти багате весілля.

Відомо, що Різдву передуює піст, далі йдуть святки, й у цей період не заведено одружуватися. Однак потім настає пора весіль.

Тож не дивно, що здавна колядники ходили від хати до хати й бажали парубкам та дівчатам вдало вийти заміж чи одружитися.

Ой, рано-рано кури запіли.

Святий вечір, кури запіли.

А ще раніше Василько устав.

Святий вечір, Василько устав.

Василько устав, коника убрав.

Святий вечір, коника убрав.

Коника убрав, дзвінком задзвунув.

Святий вечір, дзвінком задзвунув.

Дзвінком задзвунув, браття побудив.

Святий вечір, браття побудив.

Вставайте, браття, щонараніше.

Святий вечір, щонараніше.

Чи чули, браття, таку новину

Колядки існували ще до хрещення Русі, однак традиція виконувати їх завжди була пов'язана з богом. Точний вік тої чи іншої обрядової пісні визначити неможливо.

Етномузикологи звертають увагу на музику: більш давні колядки містять специфічні лади народної музики, а новіші — церковні колядки, мають вплив гомофонно-гармонічної фактури, яка прийшла з Європи, починаючи з 16 століття.

Чи чули, браття, таку новину:

Ірод завзявся на Божу дитину,

Ірод завзявся на Божу дитину.

Божая Мати про цеє все знала,

Із Сусом Христом в чужий край тікала,

Із Сусом Христом в чужий край тікала.

Ой, ішли вони, буйний вітер віяв,

Там пан-господар пшениченьку сіяв,

Там пан-господар пшениченьку сіяв.

– Помагай, Боже, орати-сіяти,

Сьогодні сієш, завтра будеш жати,

Сьогодні сієш, завтра будеш жати.

Сьогодні сієш, завтра будеш жати,

Прошу не зрадить Божого Дитяти,

Прошу не зрадить Божого Дитяти.

– Ой, ідіте ви, лугами-берегами,

Я не зраджу вас, хай Бог буде з вами,

Я не зраджу вас, хай Бог буде з вами.

Божая Мати з поля не ступила,

Пшениця зийшла, зийшла, землю вкрила,

Пшениця зийшла, зийшла, землю вкрила.

Божая Мати на стежку не стала,

Пшениця зросла, зросла, під серп впала,

Пшениця зросла, зросла, під серп впала.

– Ой, чудо-диво, — пан-господар каже.

Там битим шляхом іде військо враже,

Там битим шляхом іде військо враже.

– Помагай, Боже, цю пшеницю жати,

Чи не йшла сюдой з Дитиною Мати,

Чи не йшла сюдой з Дитиною Мати?

— Ой ішла-ішла, буйний вітер віяв,

Як я тут орав, пшениченьку сіяв,

Як я тут орав, пшениченьку сі[яв].

Злютився Ірод та й став лютувати,

Він своїх вояк назад повертати,

Він своїх вояк назад повертати.

Тоді до Мами мовила Дитина:

— Буде щаслива вся наша Вкраїна,

Буде щаслива вся наша Вкраїна.

Ой, там на горі церковка стоїть

Загалом для українських колядок традиційним є нерелігійний зміст. Втім святі дуже часто згадуються у таких піснях.

Мало того, існують колядки не лише про народження, а й про смерть Ісуса Христа, а в текстах можна натрапити на символи смерті.

Таке є, наприклад, в колядці «Ой, там на горі церковка стоїть».

Ой, там на горі

Церковка стоїть. | 2

А в той церковці

Три гроби лежить. | 2

В першому гробу –

Діва Марія. | 2

В другому гробу –

Сьвята Вилія. | 2

В третьому гробу –

Сус Христос лежить. | 2

Над Марією

Свічі палають. | 2

Над Вилією

Книги читають. | 2

Над Сусом Христом

Рожка зацвіла. | 2

А з теї рожки

Та й вілетів птах. | 2

Куди полетів –

Та й на небеса. | 2

Тіє небеса

Розтворилися. | 2

Богу і царю

Поклонилися. | 2

Національні меншини Культура, освіта, молодь

25-27 жовтня Союз українців Румунії у партнерстві з Міністерством культури організував у місті Сігету Мармаціей Марамороського повіту захід під назвою «Національні меншини – культура, освіта, молодь», який зібрав близько 150 учасників з усієї країни.

Голова Союзу українців Румунії, депутат Микола-Мирослав Петрецький, на відкритті заходу розповів про суттєву підтримку, яку румунська держава надає національним меншинам, підкресливши, що Румунія є моделлю передової практики в сфері захисту їхніх прав, моделлю, яку переймають все більше країн, котру Союз українців Румунії просуває на всіх міжнародних форумах, де він присутній.

Депутат також згадав про фундаментальні опори української громади в Румунії, а саме культуру, освіту, релігію та молодь, і підкреслив особливу увагу, яку СУР приділяє культурним заходам для молоді, з метою передачі багатой української культурної спадщини. Він також говорив про важливість освіти та зусилля СУР щодо забезпечення балансу, який би сприяв постійному зростанню кількості учнів, котрі вивчають українську мову та беруть участь в олімпіадах та шкільних конкурсах, організованих Союзом.

На заході були присутні голова Марамороської філії СУР Мирослав Петрецький, заступник голови СУР Іоан Гербіл, інспекторка у справах української меншини Анна Марія Ковач, директорка Педагогічного ліцею ім. Тараса Шевченка в Сігету Мармаціей Лукреція Семенюк, представник Федерації єврейських громад Румунії Петру Ганц, заступник голови Німецького демократичного форуму у Вішеу де Сус Альфред Фельнер, голова Союзу

української молоді Румунії Олександр Мочернак, голова Союзу жінок-українок Румунії Мірела Чукур, а також члени Ради СУР Пінтя Марічук та Сергій Стуляник.

Перша частина заходу включала круглий стіл на тему «Роль культури в освіті національних меншин», де обговорювалися ключові теми освіти, культурної ідентичності та ролі вчителів у просуванні культури національних меншин у школах.

Анна Марія Ковач, інспекторка з питань української меншини, розповіла присутнім про роль освіти мовами нацменшин та важливість вчителів у просуванні культури меншин у школах, а Делія Мартіняк, вчителька української мови, підкреслила важливість вивчення рідної мови та її вплив на академічну та професійну успішність. Іван Гербіл, заступник голови СУР та викладач університету, представив роль культурних символів (таких як

Тарас Шевченко, Іван Франко, Ольга Кобилянська, Леся Українка) у зміцненні української спільноти та підкреслив внесок меншин у мультикульту-

туралізм в Румунії, а Лукреція Семенюк, директорка Педагогічного ліцею імені Тараса Шевченка в Сігету-Мармаціей, розповіла про шляхи покращення освітнього досвіду українських учнів, інтегрованих в румунську систему освіти.

Друга частина круглого столу була присвячена темі «Етнічні традиції в цифрову епоху», з наголосом на просуванні прав етнічних меншин в умовах технологічного прогресу, ролі засобів масової інформації та культурної спадщини у передачі традицій, а також важливості залучення молоді до просування міжкультурного діалогу.

Олександр Мочернак, голова Союзу української молоді Румунії, модерував першу сесію, наголосивши на необхідності співпраці між національними меншинами з метою захисту та просування етнічних прав, а також пояснив законодавчі та інституційні рамки в Румунії.

Фабіан Попович, радник СУР, модерував другу секцію круглого столу, яка була присвячена важливості технологій у просуванні традицій та культури в цифрову епоху.

Захід завершився інтерактивним воркшопом, під час якого молоді люди визначили інноваційні способи просування та популяризації етнічних традицій в контексті нових технологій, зміцнюючи таким чином зв'язок між традиціями та сучасністю.

Джерело: uur.ro

КРУГЛИЙ СТИЛ «КУЛЬТУРА ЯК МІСТ: ВІД РЕКОНСТРУКЦІЇ ДО МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ»

У Проектному центрі міста Тімішоара представники Тіміської філії Союзу українців Румунії були запрошені до участі у круглому столі на тему «Культура як міст: від реконструкції до міжнародної співпраці». Ця зустріч, організована Культурним фондом ARTMEDIA та Асоціацією FAINA UA, на чолі з Жаною Розбицькою, що є частиною проекту «Сонячне світло без кордонів», який об'єднує театральні практики з Румунії та України.

Голова Тіміської філії Союзу українців Румунії Марія Сабо Кондрей та її перша заступниця Міхаєла Бумбук підкреслили відданість Союзу українців Румунії справі популяризації української культури, рідної мови та традицій. Крім того, зазначили вони, СУР підтримує інтеграцію українських біженців у різні культурні, освітні та спортивні програми як на повітовому, так і на національному рівні.

СУР бере активну участь у відбудові України, нещодавно виступивши партнером Тристороннього Форуму в Яссах, присвяченого транскор-

донній підтримці України, а також Двостороннього Форуму, організованого СУР з метою об'єднання румунських бізнесменів для пошуку рішень для відбудови сусідньої країни.

«Відновлення України означає також відновлення людських ресурсів. Ці люди хочуть повернутися на батьківщину, і ми зобов'язані підтримувати їхню ідентичність, мову та культурні цінності. Вони є частиною нашої великої родини, української громади», – сказала професор Марія Сабо Кондрей, яка нагадала, що два

пункти Резолюції 9-го з'їзду СУРУ спрямовані на підтримку та інтеграцію українських біженців.

У круглому столі взяли участь представники органів місцевого самоврядування та культурних інституцій, зокрема Сімона Фіт, особистий радник мера Тімішоари, Олександра Ріглер, директорка Проектного Центру, та Флавіус Іліоні-Лога, президент Асоціації LOGS, Анджела Чупа, директор Генерального Управління Допомоги та Захисту Дітей. У режимі он-лайн брали участь Ігор Прокопчук, посол України в Румунії, та Михайло Глибокий, директор Фонду «Ізоляція».

Дискусії охоплювали такі теми, як культурне відновлення та зміцнення національної ідентичності через театр, соціальні зміни та міжнародну співпрацю. Проект «Сонячне світло без кордонів» здійснюється за підтримки культурного фонду ARTMEDIA та FAINA UA, за підтримки фонду ІЗОЛЯЦІЯ та співфінансування Європейського Союзу.

Учасники були запрошені на прем'єру театральної вистави «Блокпост» у Німецькому державному театрі Тімішоари, постановки ARTMEDIA та FAINA UA, яка нагадує про початок війни в Україні і призначена як для румунських, так і для українських біженців, з українськими субтитрами.

Джерело: uur.ro

ЕПОПАДИ ПРО МОЇ КОЛЯДИ

У моєму рідному селі Марицеї, колядували колись по-українськи. Одні знали і румунські колядки, але там, де колядували по-українськи, діставали більшу плату. У мене є брат і ми ходили разом колядувати, а наші родичі, навчили нас гарних колядок, які були призначані дівчині, хлопцеві, газді, газдині. Колядували і церковні колядки, бо народився Ісус Христос, величали і шанували Матір Божу, і честь віддавали їм.

Діти малі починали колядувати від полудня, ходили від хати до хати, до сусідів, а потім до своїх друзів, до дідів і колядували під вікном. Не вольно було змилити коляду, бо хатні слухали дуже уважно як колядують діти. Колись були крепкі зими, морози, але діти не чули студінь, і ходили колядувати, не боялися морозу і були здорові. За колядування діставали яблук, грушок, горіхів, рогальчики і гроші. Пам'ятаю, як колядували у своїх знайомих, там діставали більше грошей, і це для нас була велика втіха. Пам'ятаю, що раз заробила з моїм братом 15 левів, і ми поділилися, бо так було чесно. Ми купили зошити і що треба було до школи.

Як наставав вечір, приходили додому і разом сідали за стіл, казали молитву «Отче Наш» і починали вечеряти на Святий Вечір. На столі була вся вечеря: пісні галушки, пше-

Теж пам'ятаю, як вбирали ялинку до Святого Вечора. Наперед приготувляли різні кольорові папірчики, робили кошечки гарні, ланцюжки, завивали горіхи у позлітку, клали і червоні яблука на ялинку і в язали, клали рогальчики, цукерки, і така гарна ялинка виходила. Як минув Святий Вечір, то діти шукали цукерки і лишалися лиш папірчики. Наша ялинка стояла потім надворі де був великий сніг, і стояла там довгий час.

На Різдво всі люди ходили до церкви, брали і дітей з собою, колядували церковні колядки «Бог Придвічний» «Пресвята Діва» «Рано на Різдво». На Новий Рік святкували святого Василя, гейкали, Маланка ходила, сіяли, а потім приходило свято Водохреща і так святкували два тижні. Пригадала один звичай: і кажуть, що на Новий Рік треба, щоб до хати увійшов хлопець перший раз, щоб добрий і багатий був цілий рік. Ходила і я сіяти з моїм братом, пускала його, аби увійшов перший до хати, а потім заходила і я. На Водохреща ходили до церкви по воду свячену і по дорозі кричали «Кіралейса», кропили наші стежки і так кінчалися зимові свята. Для дітей була велика радість, бо вони мали нагоду заробити грошей, бо вони старалися колядувати, гейкати і сіяти.

Хочу подати дві колядки, які я запам'ятала.

КОЛЯДКА ХЛОПЦЕВІ

Рано у неділю їдуть молодці.
Гой дай Боже!
Їдуть молодці, рано до церковці.
Гей ідуть, ідуть, радочку радіють.
Радочку радіють з першого віку.
Гай браття, браття,
Не купуймо вінки, вінки на дівки.
А лиш купуймо золотий човен.
Золотий човен, у гору попливем.
Краєм Серетом, пішком кременцем.
Далеко чути доброго пана.
Доброго пана, на мнє Івана. Вінчуємо вас, у шестім здоров'їм із світим вечером.

ниця, риба, печериці, пироги, вар із яблук сушених, сливи, яблука, пампушки, колач. Вся родина була присутня, а потім чекали Діда Мороза, або як кажуть тепер, Діда Кречуна з подарунками. Пам'ятаю, як одного року на Святий Вечір дістали гарні і теплі черевички, це для нас була велика радість, Дід Кречун був мій первий брат, пізніший священник Корнелій Ірод, бо ми прожили дитинство у тій самій хаті, де було чотири кімнати. Хата велика і містилися всі, дві сім'ї. Наші матирі були сестри, і було дуже гарно.

Гой дай Боже – за кожним віршем.
Я знайшла фотографію біля моєї ялинки.

КОЛЯДКА ДЛЯ ДІВЧИНИ

Гой рано, рано, рано в неділю.
Гой дай боже!
Устала дівчина, файно си вмила.
Файно си вмила, двори замела.
Двори замела, мнєтку устелила.
Мнєтку устелила, файно си убрала.
Файно си убрала, по воду пішла.
По воду пішла, за буковинку.
За буковинов дівчат зістрічала.
Дівчат зістрічала, вінці сплітала.
Вінок сплітала, на головку клала.
На головку клала, до церкви йшла.
Хорошій дівці, на мнє Марія.
Вінчуємо ж ми вас, у шесті й здоров'ї.
З Світим Вечером.

За кожним віршем кажуть «Гой дай Боже».

Бажаю всім щасливих і радісних свят!

Феліція ГРИГОРАШ

Фото авторки

205 років від дня народження П. Куліша

Клузька філія Союзу українців Румунії у партнерстві зі відділенням української мови та літератури філологічного факультету Університету ім. Бабеша-Боя організували культурно-науковий захід «205-річчя від дня народження письменника й критика Пантелеймона Куліша».

На відкритті заходу голова Клузької філії д-р доц. Іван Гербіл привітав гостей, окресливши екзистенційний та професійний профіль українського письменника, критика та перекладача, після чого студентка третього курсу української спеціалізації Ребека Барбу у своєму виступі детально представила життя та творчість Пантелеймона Куліша: «Видатний поет і прозаїк, драматург, перекладач, критик і публіцист, історик і етнограф, мовознавець і культурний діяч, Пантелеймон Куліш наважився заявити про славу історію українців, а ще більше – утверджувати своєрідність і чарівність української автентичної літератури в часи, коли український національний дух знищували», – зазначила іншим, авторка доповіді.

У другій доповіді, представленій українською мовою студентками другого курсу української спеціалізації Лавінією Сакале та

Ансамбль «Коломийка» з Серету, під керівництвом професорки Зірки Янош, завоював гран-прі на XVIII-му Міжнародному фестивалі-конкурсі народної музики «Мугурелул», що проходив в місті Дорогой Ботошанського повіту. Талановита молодь підняла зал на ноги, вразивши журі та захопивши глядачів своєю пристрастю та майстерністю у виконанні українського танцю та пісні.

Під час фестивалю до складу журі входили такі відомі фахівці, як:

- Фодор Флорін, доктор філософії, професор Яського національного університету мистецтв ім. Джордже Енеску та генеральний директор Fly Music Румунія – голова журі
- Богдан-Георгій Суручук, генеральний шкільний інспектор, почесний президент ПШІ Ботошань
- Мішу Бленару, викладач, диригент і композитор – Ізраїль
- Міхай Котош, викладач і головний диригент Сучавського професійного оркестру ансамблю ім. Чіпріана Порумбеску
- Іон Олоєру, викладач та головний диригент професійного оркестру «Рапсодія Ботошаніло»
- Лауренцію Урсаке, викладач, теле-радіоведучий та менеджер компанії «Фольклор ТБ» Румунія
- Джордже Ванву, композитор, програмний продюсер та музичний координатор Яського радіо
- Лауренцію Паладе, доктор філософії, викладач Ботошанського педагогічного ліцею імені Ніколає Йорги

Танею Фіріщак, було розкрито менш відомі біографічні аспекти П. Куліша, а також було висвітлено його творчий доробок, від історичних романів до видавничої діяльності. Д-р доц. Іван Гербіл розповів присутнім про роман «Чорна рада», який Іван Франко оцінив як «найкрасивішу історичну повість в українській літературі», і який

вплинув на цілі покоління прозаїків, особливо на Нечуя-Левицького, О. Стороженка, А. Свидницького та М. Старицького.

Наприкінці заходу було переглянуто документальний фільм про Пантелеймона Куліша із циклу «Гра долі».

Джерело: uur.ro

Ансамбль «Коломийка» – 3 місце на фестивалі народної музики «Мугурелул»

- Петру Костакє, викладач співу Сучавської школи народних мистецтв ім. Іоана Ірімеску
- Валентин Реу, директор Ботошанського будинку культури профспілок ім. Ніколає Йорги та координатор ансамблю «Мерджинянка»
- Марчел Дупу, директор Дитячого клубу міста Дорогой та координатор оркестру «Мугурелул».

Захід був організований Дитячим клубом з Дорогой, під егідою Міністерства освіти, за підтримки Шкільного Інспекторату Ботошанського повіту, міської ради з Дорогой, мерії міста Дорогой та Асоціації «Мугурелул» міста Дорогой.

Учасники з повітів Ботошани, Сучава, Олт, Ясси, Марамуреш, Бістріца-Несеуд, міст Бая-Маре та Бухареста, разом з учасниками з України та Республіки Молдови, вийшли на сцену. Конкурс є частиною Національного календаря освітніх заходів на 2024 рік і присвячений просуванню талановитої молоді та збереженню народних традицій.

Професорка Зірка Янош, радник від Союзу українців Румунії при мерії м. Серет, подякувала СУР за надану підтримку для участі в цьому важливому заході. Вітаємо всіх причетних з цим визначним успіхом!

Джерело: uur.ro

Негостинська організація Союзу українців Румунії, з ініціативи її голови Нікуліни Клапон, організувала 12-13 жовтня релігійну подорож для 50 українських віруючих з цього села, для яких ця поїздка стала також можливістю для душевної поживи. Паломництво також стало для учасників нагодою зміцнити свою віру, зв'язок з Богом, а також помолитися, поміркувати про сенс життя.

Для української громади з Негостини відвідини монастирів мали також глибоку культурну роль, зміцнюючи зв'язок з релігійними та духовними традиціями.

Першу зупинку мандрівники зробили в монастирі Реча, відомому своєю умиротвореною атмосферою і суворим чернечим життям.

Монастир Ремець, розташований у мальовничій природній місцевості, дав ще одну особливу можливість для молитви. Потім паломники вирушили до монастиря Пріслоп, місця великого релігійного значення, де змогли помолитися на могилі отця Арсенія Боки, також відомого як «Святий Трансільванії». Тут вони мали можливість взяти участь у літургії, яка відбулася в печері святого Іоанна Прислопського, що стало приво-

Подорож до кількох монастирів для українців з Негостини

дом для глибокої молитви та благословення.

Монастир Думбрава, відомий своєю соціальною та благодійною діяльністю, став ще одним місцем умиротворення та зміцнення віри на маршруті духовної подорожі. У мо-

настирі Некула віряни помолилися до чудотворної ікони Богородиці за здоров'я, мир та Божу допомогу.

Метою паломництва було відвідати святі місця та задовольнити духовні потреби, поглибити знання про історію та значення кожного святого місця, а також духовно збагатитися, поспілкуватися зі священниками. Віруючі мали мож-

ливість помолитися, поміркувати про життя та зміцнити зв'язок з Богом у чернечому середовищі.

Джерело: uur.ro

Велике свято в Балківцях

Свято «Покрови Пресвятої Богородиці» – це унікальний момент, присвячений Діві Марії, свято, коли ми згадуємо про безперервну допомогу Божої Матері. З великою побожністю і християнською любов'ю парафіяни парафії Балківці чекали посвячення храму, який вони гарно прикрасили до свята.

Літургійні події свята відбувалися за усталеною програмою: напередодні свята, була відслужена Вечірня (Вечірня, поєднана з Літєєю). День престольного свята розпочався із Ранішньої Служби, Служби Акафіст «Святої Покрови» та Божественна Літургія у соборі з 10 священників: Даніел Петрашук (парафія «Св. В. М. Димитрія», Негостина), Іоан Кирстян (парафія «Різдва Пресвятої Богородиці» Гропени), Михайло Мадяр (парафія «Святих апостолів Петра і Павла» Сучава), Іонуц Апетроає та Чіпріян Куку (парафія «Різдва Пресвятої Богородиці» Калафіндешти), Іон Гапенчук (парафія «Святої Трійці» м. Серет), Іонуц Данелюк (парафія «Святі Архангели, Гренічешти»), Тіберіу Ткачук (парафія «Святі Апостоли Петро і Павло Гренічешти»), Габріел Алексей (парафія «Св. В. М. Димитрія» Думбрава).

Повчальне слово промовив Тіберіу Ткачук, який розповів про історію великого свята та про особливу честь, якої удостоєна Богородиця, наша Матір Божа, наша покровителька і яка безперервно молиться за нас до Бога.

Церковний хор разом з присутніми на богослужінні вірними давав відповіді на службі. Наприкінці літургії, поєднуючи Євхаристію з соціальною благодійністю, жителі села роздали всім присутнім

понад 200 пакунків, фінансово підтриманих Сучавською філією Союзу українців Румунії.

Після моментів глибокого духовного переживання, святкова атмосфера в селі Балківці продовжилася проектом, присвяченим учням громади. З ініціативи професора Петра Шоймана, голови місцевої організації СУР, у місцевій восьмирічній школі був проведений освітній проєкт «День освіти в Балківській школі». Ця ініціатива, організована з нагоди свята Православної Церкви «Покрова Пресвятої Богородиці» та «Дня освіти», перетворила цей день на справжнє свято для молоді та дітей, створивши казкову атмосферу.

Малюки з нетерпінням чекали, коли їм розфарбують обличчя, перевтілившись в улюблених мультиплікаційних героїв, що дозволило їм якнайкраще зануритися в тему «Чарівного Всесвіту Діснея». Вони з ентузіазмом брали участь у майстер-класі з діснеївської пісні, де проявили свій талант виконавців та енергійних танцюристів. Спортивні випробування також припали дітям до душі, і вони з великим успіхом їх виконали. Кульмінацією дня стала поява улюблених героїв Міккі Мауса та Мінні Маус.

Основними цілями цієї акції були ознайомлення дітей зі значенням «Дня освіти» – просування освітніх цінностей у творчий та інтерактивний спосіб; розвиток креативності та командного духу – через групові заходи, такі як співи, ігри та розмальовування обличчя; покращення соціальних відносин – через спільні та розважальні заходи; стимулювання уяви та розвиток моральних навичок – через розмальовування обличчя, тематичні ігри та танці з талісманами Діснея, а також популяризація поп-культури – за допомогою персонажів Діснея.

Джерело: uur.ro

Ще до початку війни в Україні я відвідувала всі театральні вистави у рідному місті Одесі. Мене завжди засмучувало те, що в театрі було набагато менше людей, аніж в кінотеатрах, хоча навіть ціни на квитки там були дорожчі. Чому? Думала я, ідучи з улюбленого театру юного глядача ім. Ю. Олеші. Театр це ж жива гра, живі емоції... це більш високе мистецтво, неповторне і справжнє.

Тоді я ще не знала, що моя друга спеціальність буде саме «Сценічне мистецтво», я і актриса, це просто мрія дитинства, але ця мрія здійснилася.

Працюючи виховательською і будучи багатодітною мамою, в 2020 році я відважно і цілеспрямовано зробила перший крок назустріч своїй мрії.

Коли почалась війна, я мусила з родиною переїхати до Румунії, залишивши всі свої мрії і плани, але зробивши одного разу вакцину «творчості», людина назавжди буде притаманна світу емоцій, вражень і невичерпного натхнення.

Так, в умовах іншої країни, народилася моя перша пісня «А ми віри не втрачаєм», а до неї перша вистава «Я тебе бачу», яка відкрила мені шлях до створення театру для українців в Бухаресті за підтримкою Союзу Українців в Румунії.

За перший рік вистава «Я тебе бачу» була представлена на різних заходах, в різних благодійних центрах, в театрі, в

«Я тебе бачу»

парламенті і на міжнародному фестивалі «Golden Talents Ukraine – 2023» де наш колектив отримав Гран-прі.

Наступила весна, треба було підготувати щось до свята весни, до дня народження Тараса Шевченка і до жіночого свята. Тиждень я думала, читала відповідну літературу, надихаючись, і врешті прокинувшись серед ночі, я почала писати свою другу виставу, яка отримала назву «Жінка очима Тараса Шевченка».

Потім, на протязі довгих місяців, йшла робота над сценічним втіленням нової п'єси, яка стала для нас другою сходинкою. Ми сміялися і плакали, танцювали і співали, переживаючи кожну сцену, ми шукали, спостерігали, згадували, відображали, змінювали...

Господь Благословив нашу діяльність і привів в наш колектив нових людей, які стали частиною цього захоплюючого процесу створення вистави очима Тараса Шевченка.

Прем'єра вистави відбулася в цьому році влітку в шкільному театрі Colegiul Național «Mihai Viteazul» 7 липня 2024 року в Бухаресті.

І вже у вересні на європейському фестивалі Golden Talents Ukraine-2024 ми отримали кубок Лауреата першої премії. Та запрошення на міжнародний український фестиваль «Алея Зірок» (редакція конкурсу «Талановитий народ України») і вже у жовтні 2024 року ми посіли перше місце, отримавши 98 балів із 100 можливих.

Наша робота опублікована не тільки на Алеї талантів, але й отримала почесне місце на Алеї Зірок України серед кращих.

Але і це ще не все, на всеукраїнському двотуровому конкурсі мистецтв «Осінні мрії» ми взяли Гран-прі, який наразі прямує до нас з Києва.

Чи буде нова вистава, питаєте ви?

Звичайно, але поки я не буду розкривати вам всі секрети. Скажу лише, що

наразі я пишу нову п'єсу, яка, сподіваюся, так само покорить серця багатьох, але це вже буде інша історія.

Кристина ДЖАЛАМАГА
керівник групи театру
«Фаворіт» – Бухарест

Фото авторки

Учениці Сучавського коледжу імені Міхая Емінеску на фестивалі «Буковинський жайвір»

Співпраця між Національним коледжем ім. Міхая Емінеску м. Сучави та Педагогічним фаховим коледжем Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича є яскравим прикладом тривалих і плідних партнерських відносин у галузі освіти. За понад 15 років спільної роботи вдалося розвинути взаємодію, обмін досвідом та спільне культурне збагачення. Останніми роками до цієї співпраці долучилася і Сучавська філія Союзу українців Румунії.

7-9 листопада 2024 року, сучавський коледж приймав делегацію з Чернівців для обміну досвідом, передбаченого угодою про партнерство. 8 вчителів та 8 студентів взяли участь у методичних майстернях з показовими уроками, проведеними нашими учнями під керівництвом вчителів-методистів. Також відбулася наукова сесія «Найкращі наукові відкриття» у галузі психопедагогіки, в якій взяли участь студенти, учні та викладачі, організована у партнерстві з Сучавською філією Союзу Українців Румунії. Освітній проєкт «Сьогодні учні – завтра

дах, обмін досвідом, участь в культурних заходах та конкурсах.

Участь у Міжнародному фестивалі-конкурсі «Буковинський жайвір», який відбувся 14 листопада 2024 року, при-

сті. Фестиваль сприяє популяризації національного мистецтва, підвищенню інтересу до поетичної та музичної творчості. У програмі фестивалю звучали народні, естрадні, академічні твори, а також авторські композиції.

Фестиваль має велику значимість для молоді та дає змогу молодим виконавцям відчувати себе частиною великої творчої спільноти, продемонструвати свої таланти на професійній сцені, отримати цінні поради від журі, яке складається з провідних фахівців у сфері музики, розвивати впевненість у собі та мотивацію до творчих досягнень. «Буковинський жайвір» є не лише конкурсом, а й святом пісні. Він підтримує традиції буковинського регіону, надихає молодь до збереження і розвитку національної спадщини та сприяє культурному обміну між учасниками. Цей фести-

несла гарні результати для учнів Сучавського національного коледжу ім. Міхая Емінеску. Під керівництвом викладача Йонуца Хирчаг, у номінації «Естрадний спів» учениця X-го класу Теодора Думбраве

зайняла перше місце, а учениця XI-го класу Емілія Жумайська – друге місце. У свою чергу, Паула Івановіч, учениця IX-го класу, зайняла друге місце у номінації «Народний спів». Сучавський коледж представляли заступниця директора

Ралука Кирцу, радник з питань освіти викладач Анамарія Попеску, викладач Йонуц Хирчаг та я, Делія Мартиняк.

Традиційний пісенний фестиваль «Буковинський жайвір» імені Валентина Літовченка об'єднує обдаровану молодь, сприяючи збереженню і популяризації української музичної культури. Фестиваль має багаторічну історію і ставить перед собою різні цілі: виховання у молоді любові до пісні та високих стандартів музичної культури, надання учасникам можливості вдосконалити свої музичні та вокальні здібно-

валь залишається яскравим символом натхнення, творчості та єдності, який щороку привносить нові барви в культурне життя Буковини. Незважаючи на те, що минуло 1000 днів війни в Україні, вчителі встигають мобілізуватись для розвитку шкільної діяльності, а співпраця між нашими школами не була перервана. Короткий візит до Чернівців став чудовим досвідом як для наших учнів, так і для викладачів.

Делія МАРТИНЯК

Фото авторки

вчителі», який підписаний між нашими педагогічними коледжами та Сучавською філією Союзу Українців Румунії, передбачає участь у різноманітних захо-

9-й Конкурс української пісні у селі Штюка

Восьмирічна школа у селі Штюка, спільно з Тіміською філією Союзу українців Румунії, організували один з найочікуваніших шкільних конкурсів, в якому взяли участь понад 50 школярів, які навчаються у закладах, в яких вивчається українська мова.

Конкурс української пісні проходив у місцевому будинку культури, який був переповнений учнями, вчителями та батьками. Від імені Тіміської філії СУР на конкурсі були присутні перші заступники голови

Міхаела Бумбук та Василь Дрозд, представниці жіночої організації Б'янка Гунда, представник молодіжної організації Габріель Білан та голова місцевої організації в Дагомірешть Марія Бежеря. З боку господарів були присутні директор школи Микола Бензар, вчительки Валентина Бензар, Міоара Чинар, Мар'яна Кубаш та Марія Головчук, а із Лугожа – вчителька Віолета Манзур.

Конкурс був поділений на чотири категорії за шкільними рівнями та музичними інструментами, а пісні виконувалися українською мовою, з акомпанементом або без нього. Журі, до складу якого увійшли Микола Бензар, Йоана Турчин, Марія Бежеря та Ана Берегій, врахувало не тільки художню інтерпретацію, але й народні костюми.

У своїх виступах представники Тіміської філії Союзу українців Румунії підкреслили, що цей конкурс, який проводиться у формі мистецького перформансу, має на меті популяризацію традицій, культури і нашої рідної мови. Він є важливим для збереження нашої ідентичності, передачі українського фольклору і, в той же час, для виявлення талантів серед молодого покоління в Банаті.

Діти представили навчальні заклади з наступних населених пунктів: Штюки, Драгомірешть, Бетхаузена, Дарови та П'єтроа-

са-Маре. Крім того, у конкурсі брали учні з лугоських шкіл таких як: школа ім. Анішоари Одяну, музичної школи ім. Філарета Барбу та старшокласники української секції Теоретичного ліцею ім. Юлії Хашдеу.

Джерело: uur.ro

ТЕМАТИЧНІ УРОКИ ТА МАЙСТЕР-КЛАСИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ У ШКОЛАХ СУЧАВЩИНИ

Позакласні заходи і тематичні уроки відіграють ключову роль у заохоченні учнів до вивчення рідної української мови. У День освіти, який відзначався 5 жовтня, учні початкової школи с. Спертурі під керівництвом вчительки Константини Бурсук та вчительки Мії Ясіновської створили тематичні плакати та взяли участь у мистецьких майстер-класах, навчаючись за допомогою практичних та інтерактивних заходів.

Освіта продовжує залишатися основою розвитку дітей як інтелектуального, так і культурного. У восьмирічній школі с. Калинєшти-Купаренку вчителька Лоредана Миндрештану та вчителька Оана Ніколайчук започаткували проєкт «Освіта – ключ до майбутнього», в рамках якого учні взяли участь у творчих майстер-

класах та декламували вірші українських класиків, демонструючи свої таланти та вміння на виставці.

З нагоди Всесвітнього Дня тварин, 4 жовтня, у Арджельській восьмирічній школі під керівництвом вчительки Черасели Чорней учні створили малюнки та колажі, співали та розповідали про своїх улюблених тварин, стимулюючи уяву та допитливість за допомогою ігрових вправ. Аналогічно, у восьмирічній школі с. Палтіну вчителька Константина Бурсук керувала груповими проєктами учнів про домашніх і диких тварин, заохочуючи їх збирати інформацію та ділитися своїми цікавинками в інтерактивній обстановці.

На тему «Осінь – пора щедрих дарів природи» учні восьмирічної школи с. Палтіну створили сільський осінній пейзаж, пов'язуючи українську мову з сезонними традиціями. Таким чином, заходи, організовані в класах сучасних шкіл для українських учнів, сприяють вивченню мови, а також розвивають соціальні та культурні навички дітей, готуючи їх до того, щоб вони стали активними громадянами в суспільстві.

Джерело: uur.ro

E-mail: ukrainskyi.visnyk@uur.ro

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – **Тереза ШЕНДРОУ**

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОУ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724 Друкарня

S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România

ISSN 1223-1614